

PMS.0643.3.2019

SPRAWOZDANIE

z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2018 roku zgodnie z planem pracy Rady Miasta na rok 2019, planem pracy Komisji Spraw Społecznych Rady Miasta na 2019 rok oraz § 2 Uchwały Nr LI/486/17 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 grudnia 2017 roku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2018 został przyjęty Uchwałą Nr LI/486/17 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 grudnia 2017 roku.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2018 roku Gmina Kędzierzyn-Koźle zaplanowała kwotę 1.300.000,00zł z czego w 2018 roku wydatkowano 1.128.719,91 natomiast dochód z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniósł 1.422.675,69 zł w 2018r.

W ramach Gminnego Programu w 2018 roku za priorytety uznano:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

Celem szczegółowym nr I.1 było: Promowanie rekomendowanych programów profilaktycznych.

Realizowane zadanie:

I.1.1) Realizacja programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów, znajdujących się w bazie programów rekomendowanych.

W roku 2018 w szkołach prowadzone były rekomendowane programy profilaktyczne w ramach realizacji szkolnych programów profilaktycznych. Żadna ze szkół nie wniosowała o dofinansowanie realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych. Realizowanych było 7 rekomendowanych programów profilaktycznych tj: Program Domowych Detektywów, Przyjaciele Zippiego, Spójrz Inaczej dla klas 1-3, Spójrz Inaczej dla klas 4-6, Unplugged, Szkolna Interwencja Profilaktyczna oraz Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej. Spośród realizowanych programów znajdują się zarówno programy profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, jak i wskazującej. Szkoły realizowały również inne programy profilaktyczne, które nie znajdują się wśród programów rekomendowanych.

1.1.2) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia poszczególnych programów profilaktycznych.

W ramach zadania zrealizowano program przygotowania szkół i nauczycieli do podejmowania działań wobec uczniów sięgających na terenie szkoły po substancje psychoaktywne (alkohol, narkotyki, papierosy) pn. „Szkolna Interwencja profilaktyczna”.

Głównym celem programu było uwzględnienie w działaniu perspektywy ucznia znajdującego się w grupie ryzyka. Określenie w szkoleniu ważności zapobiegania dalszemu używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów poprzez podejmowanie przez szkołę działań o charakterze interwencyjnym. Ponadto celem szkolenia z perspektywy społeczności lokalnej było oznaczenie procedur interwencji dzięki umacnianiu obowiązujących zasad i norm. Program szkolenia został przeprowadzony w dwóch etapach. Pierwszy to czterogodzinne szkolenie rady pedagogicznej. Podczas tego etapu omówiono przekonania odnoszące się do przydatności interwencji. Przeprowadzono dyskusję na temat celów, założeń i przebiegu działań. Drugi etap obejmował szkolenie dla wybranych nauczycieli. 12-godzinne szkolenie przygotowało nauczycieli do prowadzenia rozmów interwencyjnych z uczniem i rodzicami, uczyło sporządzania kontraktu dla ucznia we współpracy z rodzicami.

W zakresie szkolenia przeprowadzono 2 spotkania podczas których przygotowano 16 nauczycieli i pracowników szkoły do realizacji rekomendowanego programu „Szkolna interwencja profilaktyczna”. Koszt całkowity szkolenia zgodnie z Umową zlecenie z dnia 16.03.2018 wyniósł 1.600,00 zł brutto.

1.1.3) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego Świetlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo-Socjoterapeutycznych.

W dniu 22 listopada 2018r. odbył się Przegląd Profilaktyczny Świetlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo-Socjoterapeutycznych w Hali Sportowej „Śródmieście” Podopieczni świetlic mieli za zadanie przygotowanie mini spektaklu. W 2018 roku tematem przewodnim były emocje – każda ze świetlic wylosowała temat do przedstawienia. Bazując na programach socjoterapeutycznych realizowanych przez świetlice, wybrane emocje były doskonale znane podopiecznym, o czym świadczą zapisy tematów zajęć realizowanych w ramach pracy świetlicy.

Występy były oceniane przez przedstawiciela Miejskiego Ośrodka Kultury, przedstawiciela Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przedstawiciela Stowarzyszenia Centrum Rozwoju i Edukacji IDEA. Z uwagi na bardzo wyrównany poziom nie przyznawano miejsc. Na ogromne brawa i zachwyty podczas występów zasługiwała każda świetlica. Na zakończenie podsumowano każdy występ. Świetlice otrzymały jednakowe nagrody. Nagrody mają na celu wzbogacenie wyposażenia świetlicy, są pomocami dydaktycznymi, które są wykorzystane w trakcie zajęć. W trakcie Przeglądu dzieci i młodzież miały okazję do

wspólnej zabawy oraz integracji dzięki uprzejmości Miejskiego Ośrodka Kultury poprowadzono zabawę taneczną. Organizator w ramach spotkania zapewnił poczęstunek. Koszt organizacji Przeglądu wyniósł **4.664,69 zł**.

Celem szczegółowym nr 1.2 było: Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.

Realizowane zadanie:

1.2.1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Gmina w 2018 roku na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych kontynuowała program „**Trener osiedlowy**”, na realizację którego przeznaczono **93.130,00zł.**, z czego w 2018 roku wydatkowano kwotę **76.352,89 zł**.

W roku 2018 Gmina podpisała 9 umów z następującymi szkołami z terenu Kędzierzyna-Koźła:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Kościelnej 19 (osiedle Śródmieście).
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Przodowników Pracy 13 (osiedle Azoty).
3. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 9 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Gagarina 3 (osiedle Śródmieście).
4. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 10 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szkolnej 3 (osiedle Blachownia).
5. Publiczną Szkołą Podstawową Nr 11 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Partyzantów 30 (osiedle Pogorzelec).
6. Publiczną Szkołą Podstawową Nr 12 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 30 (osiedle Zachód i Stare Miasto łącznie).
7. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 15 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szymanowskiego 19 (osiedle Kłodnica).
8. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 16 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Sławięcickiej 96 (osiedle Sławięcice).
9. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 19 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Mieszka I 4 (osiedle Piastów).

Program pozalekcyjnych zajęć sportowych skierowany jest do wszystkich dzieci i młodzieży z terenów osiedli: Pogorzelec, Piastów, Stare Miasto i Zachód łącznie, Azoty, Śródmieście, Blachownia, Sławięcice oraz Kłodnica, przebywających na boiskach, podwórkach oraz obiektach sportowych i rekreacyjnych w godzinach popołudniowych. Jego głównym celem jest zapewnienie aktywnej, ciekawej i zdrowej formy spędzania czasu poza

domem w bezpiecznym miejscu. Propozycja pozalekcyjnych zajęć sportowych i zaangażowanie młodych ludzi w bezpieczne formy zajęć podejmuje walkę z zagrożeniami i negatywnym wpływem środowiska. Dzieci i młodzież uczestnicząc w pozalekcyjnych zajęciach sportowych mają szansę doskonalić umiejętności ulubionych dyscyplin sportowych oraz poznać nowe. Dzięki wykwalifikowanej kadrze biorą udział w ciekawych zajęciach, uczą się zasad zdrowego trybu życia, a ponadto są pod opieką nauczycieli, którzy często stają się idolami, służą radą, zapewniają wsparcie oraz reagują na ich problemy i istniejące zagrożenia.

W ramach zawartych umów ze szkołami sfinansowano wynagrodzenia trenerów, zakupiono sprzęt sportowy potrzebny do prowadzenia zajęć oraz sfinansowano wyjazdy na lodowisko, basen, kręgielnię, wyjścia na siłownię, wyjście na ściankę wspinaczkową. W ramach zajęć realizowano zajęcia z: piłki siatkowej, piłki nożnej, piłki koszykowej, piłki ręcznej, badmintona, tenisa stołowego, lekkoatletyki, fitness, nordic walking.

Średnia ilość dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w 2018r. w poszczególnych szkołach:

- PSP Nr 1 – średnio 20 osób na zajęciach,
- PSP Nr 3 – średnio 13 osób na zajęciach,
- PSP Nr 9 – średnio 12 osób na zajęciach
- PSP Nr 10 – średnio 25 osób na zajęciach,
- PSP Nr 11 – średnio 17 osób na zajęciach,
- PSP Nr 12 – średnio 12 osób na zajęciach,
- PSP Nr 15 – średnio 12 osób na zajęciach,
- PSP Nr 16 – średnio 25 osób na zajęciach,
- PSP Nr 19 – średnio 14 osób na zajęciach,

Frekwencja dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych jest bardzo różna. Zależy to m.in. od harmonogramu prowadzonych zajęć, tematyki prowadzonych zajęć, pory roku oraz od przyczyn niezależnych jak choroba, obowiązki domowe. Odnotowuje się natomiast wzrost liczby chętnych osób uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, o czym świadczą zapisy dotyczące obecności w dzienniku.

1.2.2) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.

W dniu 11.06.2018r. w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 odbyła się Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, w której udział wzięły drużyny z 9 osiedli, na których realizowane było zadanie. Zakupiono dyplomy i poczęstunek dla wszystkich uczestników. W ramach nagród zakupiono sprzęt sportowy, który zostanie wykorzystany w ramach zajęć sportowych. tj. piłki do piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki koszykowej, ringo, bramki, drążek

ćwiczeniowy, sprzęt do gimnastyki, sprzęt do hokeja i wiele innych sportowych zestawów. Wszystkie szkoły uczestniczące w Miniolimpiadzie, niezależnie od zajętego miejsca otrzymały sprzęt sportowy (zakupiony w roku 2017) i dyplomy, natomiast dalszej integracji sprzyjał wspólny poczęstunek. Koszt organizacji Miniolimpiady w 2018 roku wyniósł 496,15zł. Ponadto zakupiono sprzęt sportowy przeznaczony na nagrody dla uczestników Miniolimpiady w roku 2019, w kwocie 5.529,28 zł.

Celem szczegółowym nr I.3 było: Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.

Realizowane zadanie:

I.3) Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.

W okresie od października do grudnia 2018r. przeprowadzono szkolenie - warsztaty profilaktyczne pt. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii i Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program przeznaczony był dla rodziców i wychowawców, którzy szukają sposobu nawiązania głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi. Celem programu było wspieranie rodziców i wychowawców poprzez warsztatową formę zdobywania i wzmacniania wiedzy i umiejętności wychowawczych.

Program Szkoły dla Rodziców i Wychowawców obejmował 10 spotkań, które trwały od 2 października do 4 grudnia 2018 roku dotyczyły następujących treści:

- I. Spotkanie wprowadzające, integracyjne, ukazujące cel i zasady Szkoły dla Rodziców i Wychowawców.
- II. Granica jako droga do poznania siebie i tworzenia zdrowych zasad wychowawczych obowiązujących w domu, przedszkolu, szkole.
- III. Uczucia i ich rola w kształtowaniu naszego człowieczeństwa i budowaniu własnej tożsamości oraz zdrowych relacji z innymi.
- IV. Rodzicielska pomoc w budowaniu tożsamości dziecka i towarzyszenie mu w rozwoju.
- V. Zachęcanie dziecka do współpracy jako forma zdrowego zdyscyplinowania dzieci i uczniów oraz wprowadzenie ich we współtworzenie atmosfery domu i grupy.
- VI. Przyjrzenie się dotychczasowej roli kary w wychowaniu oraz uświadomienie, że to nie kara a właściwe konsekwencje pełnią rolę wychowawczą.
- VII. Twórcze i nieniszczące rozwiązywanie problemów oraz konfliktów.
- VIII. Zachęcanie dzieci do samodzielności drogą do budowania ich odwagi.
- IX. „Wpisywanie” dzieci i uczniów w role oraz próby uwalniania od pełnionych ról.

X. Jak pochwała i zachęta jest rzeczywiście budująca i pomocna w rozwoju młodego człowieka

W zajęciach regularnie uczestniczyło 9 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę **4.000,00zł brutto**.

Program ten był również realizowany w niektórych szkołach (PSP 1, PSP 9 oraz PSP 12), jednakże zajęcia te nie były finansowane ze środków Gminnego Programu.

Celem szczegółowym nr I.4 było: Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.

Realizowane zadanie:

I.4.1) – Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.

W ramach realizacji zadania Pracownicy Wydziału Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli w następujących szkoleniach i konferencjach:

1) Dnia 16.03.2018r. przeprowadzono szkolenie dla członków zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Koszt szkolenie wyniósł 1.500,00 zł.

2) Europejskie Szkolenie Profilaktyczne (European Prevention Curriculum - EUPC) obejmujące 5 dni zajęć podczas dwóch sesji szkoleniowych w dniach 17-18 kwiecień 2018r. oraz 8-10 maj 2018r. Celem szkolenia była poprawa jakości działań profilaktycznych w Polsce oraz w innych krajach europejskich. Szkolenie zakończyło się egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zakresie profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Szkolenie bezpłatne.

3) Dnia 22.05.2018r. uczestniczono w V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo- Metodycznej pt. „Przemoc wobec różnych grup osób” w Kędzierzynie-Koźlu. Udział w konferencji był bezpłatny.

4) Dnia 11.10.2018r. uczestniczono w Konferencji na temat Strategii Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Opolu. Udział w konferencji był bezpłatny.

I.4.2) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.

W dniu 24 maja 2018r. zorganizowano X Konferencję Profilaktyczną. Na Konferencji poświęcono uwagę tematyce związanej z problemem spożywania alkoholu przez kobiety. Poruszono zagadnienia dotyczące szkód zdrowotnych psychofizycznych, skutków w obrębie życia rodzinnego oraz zawodowego, problemu uzależnienia od alkoholu w kontekście pełnionych ról i oczekiwań społecznych, wzorów spożywania alkoholu. Wykład oraz dyskusję prowadził dr Krzysztof Gąsior - członek i specjalista Instytutu Psychoterapii

w Kielcach. Drugi temat konferencji poprowadziła dr Agnieszka Widera-Wysoczańska z Zakładu Psychologii Klinicznej Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego. W ramach swoich kompetencji dr Widera-Wysoczańska poprowadziła wykład na temat „Diagnoza i wsparcie psychologiczne wobec dziecka wykorzystywanego seksualnie i jego rodziny”. Uczestnicy konferencji mieli możliwość poznania nowych metod pracy z rodzinami, mającymi problem z uzależnieniem wśród bliskich. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się temat dotyczący przemocy seksualnej i wykorzystywania seksualnego dziecka. Po części wykładowej odbyła się dyskusja. Uczestnikami X Konferencji byli pedagodzy szkolni, nauczyciele i wychowawcy świetlic socjoterapeutycznych, dyrektorzy szkół, przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciel Sądu, w tym kuratorzy zawodowi, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele innych jednostek pomocy społecznej, w tym Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Na zadanie to wydatkowano kwotę **4.173,58 zł brutto**. Kwota obejmuje wynagrodzenie prelegentów oraz poczęstunek dla gości.

Celem szczegółowym nr 1.5 było: Poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Realizowane zadanie:

1.5) Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

W 2018 roku zakupiono i przekazano do szkół materiały w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” prowadzonej pod hasłem „Autoportret – zadziwiam siebie, gdy siebie poznaję! czyli o budowie poczucia własnej wartości”. Głównym celem kampanii było wspieranie budowy poczucia własnej wartości, nauka samooceny, doskonalenie umiejętności pozytywnego myślenia, wspieranie pozytywnych wyborów życiowych dzieci i młodzieży, ograniczanie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych oraz wspieranie działalności wychowawczej szkół i placówek oświatowych w zakresie nowoczesnej edukacji prozdrowotnej (alkohol, papierosy, dopalacze, nowe narkotyki) poprzez prowadzenie zajęć profilaktycznych, spotkań, konkursów. W 2018 roku do kampanii przystąpiła Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 12, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 18. Wychowawcy oraz podopieczni otrzymali scenariusze lekcji, foldery, plakaty, ulotki oraz przystąpili do konkursu literacko-plastycznego

pn. „Autoportret – zadziwiam siebie, gdy siebie poznaję! czyli o budowie poczucia własnej wartości”. We wrześniu miało miejsce rozdanie nagród podczas którego przyznano 5 wyróżnień. Środki finansowe przeznaczone na zadanie wyniosły 2.460,00 zł.

W ramach kampanii zlecono opracowanie projektu i wydruku plakatów dotyczących tematyki dopalaczy w postaci materiałów informacyjnych. Koszt zadania wyniósł 1.918,00 zł.

Pod koniec roku 2018 ogłoszono konkurs plastyczny pt. „Odpowiedzialny sprzedawca – dostrzegaj, reaguj. Osobom nieletnim alkoholu nie sprzedajemy”. Wyniki konkursu zostały ogłoszone w miesiącu lutym 2019 roku.

Wskaźniki:

1. Liczba oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach Gminnego Programu: 2.
2. Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych w ramach Gminnego Programu - 150 osób oraz 75 osób uczestniczących w Miniolimpiadzie.
3. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci: 9 osób.
4. Liczba szkoleń i konferencji dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych: 1 szkolenie i 3 konferencje.
5. Liczba działań podejmowanych w ramach kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie: 3.

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.
Celem szczegółowym nr II.1 było: Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej.

Realizowane zadanie:

II.1.1) Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.

W grudniu 2017 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert, w wyniku którego w styczniu 2018 roku zawarto umowy na okres od daty zawarcia umowy do 09.12.2019 na prowadzenie 3 świetlic socjoterapeutycznych oraz 1 klubu młodzieżowego. W sumie na realizację tego zadania w 2018 roku przeznaczono kwotę w wysokości 315.180,00 zł natomiast stowarzyszenia wydatkowały 304.827,35 zł Zadania dotyczące prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych i klubu młodzieżowego zostały powierzone następującym stowarzyszeniom:

- Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich Diecezji Opolskiej – **światlica socjoterapeutyczna „ARKA”** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Krzywoustego 2 - na zadanie przeznaczono 80.040,00zł., a wydatkowano w 2018r. **80.040,00 zł.** (do świetlicy zapisanych było 19 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 19, w świetlicy pracowało 5 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta).

- Katolickiemu Centrum Pomocy Rodzinie – **światlica socjoterapeutyczna „BETANIA”** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Chemików 6 – na zadanie przeznaczono 80.040,00zł., a wydatkowano w 2018r. **80.040,00 zł** (do świetlicy zapisanych było 20 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 8 dzieci, w świetlicy pracowało 6 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta).

- Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „BRZDĄC” – **światlica socjoterapeutyczna „BRZDĄC”** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Grunwaldzkiej 29 – na zadanie przeznaczono 80.040,00zł., a wydatkowano w 2018r **76.163,61 zł** (do świetlicy zapisanych było 42 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło systematycznie 21, w świetlicy pracowało 10 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów i 1 psycholog).

-Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „BRZDĄC” – prowadzenie **klubu młodzieżowego** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Grunwaldzkiej 29 – na zadanie przeznaczono 75.060,00zł., a wydatkowano w 2018r. **68.583,74 zł.** (do klubu zapisanych było 28 osoby, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 20 osób, w klubie pracowało 5 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów, a porad udzielały 3 osoby).

W ramach zawartych ze stowarzyszeniami umów na prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych finansowane są wynagrodzenia dla wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, psychologa oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (liczba finansowanych godzin nie mogła przekroczyć łącznie 48 godzin tygodniowo, w tym nie więcej niż 12 godzin socjoterapii oraz 2 godziny pracy psychologa), a w przypadku klubu młodzieżowego w ramach, którego działa punkt konsultacyjny finansowane są wynagrodzenia wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, indywidualne porady oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (ilość godzin finansowanych z dotacji nie mogła przekroczyć 60 godzin tygodniowo, w tym maksymalnie 8 godzin socjoterapii). W obu przypadkach finansowana jest obsługa finansowo – administracyjna płacona ryczałtem, zakup materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnego do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie.

Wszystkie świetlice czynne były przez sześć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku: świetlice „ARKA” i „BETANIA” w godzinach od 15.30 do 18.30, świetlica „BRZDĄC” w godzinach od 16.00 do 19.00 oraz w soboty od godziny 9.00 do 13.00, z wyjątkiem okresu ferii i wakacji, gdzie godziny otwarcia są dostosowane do uczestników zajęć). Klub młodzieżowy był otwarty w poniedziałki, wtorki i piątki w godzinach od 16:00

do 20:00, natomiast porad w punkcie udzielano w poniedziałki, wtorki i piątki w godzinach od 16:00 do 19:00 oraz w czwartki w godzinach od 15:30 do 19:30. Wszystkie zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę nauczycieli, wychowawców, trenerów sportowych i socjoterapeutów. Zajęcia prowadzone były zgodnie z harmonogramem i programami zajęć socjoterapeutycznych, informacyjno-edukacyjnych oraz sportowych. Wszelkie zmiany harmonogramu były zgłaszane na bieżąco do Wydziału Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia.

Gmina podpisała umowy z siedmioma szkołami w zakresie prowadzenia świetlic środowiskowo - socjoterapeutycznych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2018 roku. Na zadanie to przeznaczono środki finansowe w łącznej kwocie **540.745,00 zł.**, a wydatkowano środki finansowe przeznaczone na działalność świetlic na łączną kwotę **474.972,75 zł.** Na sumę tę złożyły się wydatki z § 4170 (płace) – 382.540,00 zł § 4110 (ZUS) – 61.939,33 zł, z § 4120 (Fundusz Pracy) – 5.537,25 zł, § 4300 (usługi) – 5.588,17 zł, z § 4210 (zakupy) -19.368.00 zł.

Środki finansowe, o których mowa w umowie mogą być przeznaczone wyłącznie na wynagrodzenia wychowawców, socjoterapeutów, osób prowadzących zajęcia sportowe (ilość godzin musiała być zgodna ze standardami świetlicy socjoterapeutycznej), wynagrodzenie płacone ryczałtem za nadzór administracyjno – organizacyjny, zakup materiałów i drobnych elementów wyposażenia potrzebnego do prowadzenia zajęć oraz na organizację zajęć sportowych.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 6** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Stalmacha 20 - zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00. Do świetlicy zapisanych było 52 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło ok. 36. W świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 10** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szkolnej 3 - zajęcia w świetlicy prowadzone były od poniedziałku do piątku w godzinach 15:00 - 19:00. Do świetlicy zapisanych było 21 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 15 osób. W świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów i 2 osoby prowadzące zajęcia sportowe.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 11** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Partyzantów 30 - zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 15:00-19:00. Do świetlicy zapisanych było 20 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 8 osób. W świetlicy pracowało 6 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 12** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 30 - świetlica była czynna od poniedziałku

do piątku w godzinach 15:00 – 18:30. Do świetlicy zapisanych było 17 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 14 osób. W świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 15** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szymanowskiego 19 - świetlica czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 – 19.00. Do świetlicy zapisanych było 30 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 28 osoby. W świetlicy pracowało 10 wychowawców, w tym 4 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

- **świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 16** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Sławięcickiej 96 - świetlica była czynna we wtorki, czwartki i piątki w godzinach 15:30 – 19:30, natomiast w poniedziałki i środy w godzinach od 16:00 do 20:00. Do świetlicy zapisanych było 34 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 16 osób. W świetlicy pracowało 5 wychowawców, w tym 1 socjoterapeuta i 2 osoby prowadzące zajęcia sportowe.

- **świetlica przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1** w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Brzechwy 80 – świetlica była czynna od godziny 14:00 do 18:30. Do świetlicy zapisanych było 15 dzieci, z czego w zajęciach uczestniczyło średnio 13 osób. W świetlicy pracowało 7 wychowawców, w tym 2 socjoterapeutów i 1 osoba prowadząca zajęcia sportowe.

Wszystkie w/w świetlice środowiskowo-socjoterapeutyczne zapewniały wychowankom: pomoc w odrabianiu zadań domowych, udział w zajęciach socjoterapeutycznych, udział w zajęciach informacyjno-edukacyjnych, udział w zajęciach sportowych, muzycznych, twórczych, możliwość spożycia posiłku w świetlicy.

W ramach prowadzonych zadań zrealizowano zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia informacyjno-edukacyjne, zajęcia sportowe – gry i zabawy ruchowe, działania profilaktyczne, terapię zajęciową: warsztaty teatralne, biblioterapię, ćwiczenia relaksacyjne, aromaterapię i choreoterapię, klub filmowy, zajęcia muzyczne, plastyczne, malarskie i ceramiczne, gry i zabawy interakcyjne, zajęcia komputerowe, zajęcia kulinarne, zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, pomoc pedagogiczno - psychologiczną dla dzieci i ich rodzin, imprezy okolicznościowe, konkursy wiedzy, spotkania wychowawców świetlicy w celu omawiania sytuacji rodzinnej dzieci uczęszczających do świetlicy, zajęcia indywidualne.

Prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne miały na celu m.in.: kształtowanie umiejętności psychospołecznych, wzmocnienie poczucia własnej wartości i samooceny, radzenia sobie z negatywnymi uczuciami, np. z lękiem czy z agresją, radzenia sobie w nowych, nieznanych sytuacjach, konstruktywnego rozwiązywanie konfliktów z rówieśnikami, czy osobami dorosłymi, kształtowanie pozytywnych zachowań, rozwijania zdrowego stylu życia i spędzania czasu wolnego w ciekawy sposób, ukierunkowanie na inny model rodziny bez alkoholu, narkotyków, agresji.

Prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Socjoterapeuci przywiązywali dużą wagę do współpracy z rodzicami wychowanków, zapraszając ich na zajęcia i pogadanki. Treści adresowane do rodziców obejmowały poradnictwo z zakresu problematyki wychowawczej, zagrożeń negatywnego wpływu środowiska rówieśniczego, umiejętności komunikowania problemów i potrzeb.

Proponowane przez wychowawców zajęcia informacyjno-edukacyjne miały na celu wspieranie indywidualnego rozwoju dziecka, kształtowanie jego zdolności i zainteresowań, stanowiły propozycję spędzania wolnego czasu w przyjaznej atmosferze. Każdego dnia prowadzono dodatkowe zajęcia dydaktyczne mające na celu poprawę, często bardzo trudnej sytuacji szkolnej podopiecznych. Dzięki tego typu zajęciom uczniowie poprawili słabe oceny, odnosili sukcesy i odzyskiwali wiarę w swoje możliwości. W czasie zajęć wychowawcy stosowali aktywizujące metody pracy z dziećmi, dbali o ich poprawność językową i kulturę osobistą.

Podczas prowadzonych zajęć sportowych podopieczni świetlic mieli możliwość spędzania aktywnie i zdrowo czasu wolnego - wyjazdy na pływalnię, kęgle, siłownię, wycieczki, m.in. do parku w Sławięcicach, do Raciborza i Zdzieszowic do Aquaparku, wycieczki turystyczne na Górę Św. Anny, do Tarnowskich Gór, do Opola, do Raciborza.

Należy podkreślić, że opieką świetlic, w tym działaniami profilaktycznymi objęte są całe rodziny. Współpraca ma charakter ciągły.

II.1.2) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.

W dniu 19.06.2018r. w Parku Miniatur Olszowa Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia zorganizował spotkanie integracyjne dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych. W trakcie spotkania miały miejsce: zabawy integracyjne dzieci, gimnastyka w parku liniowym, wspólne pieczenie kiełbasek przy ognisku. W sumie w spotkaniu udział wzięły 104 osoby. Całkowity koszt spotkania wyniósł 3.884,32 zł, w ramach tej kwoty zakupiono poczęstunek, sfinansowano wejście do parku linowego, sfinansowano usługę gastronomiczną oraz sfinansowano transport uczestników autokarem.

II.1.3) Dożywanie dzieci i młodzieży będących pod opieką świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubu młodzieżowego.

Zadanie nie było realizowane przez Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia z uwagi na prowadzony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Program Pomocy Państwa w zakresie dożywiania.

Celem szczegółowym nr II.2 Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.

Realizowane zadanie:

II.2.1 Prowadzenie punktów konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych.

W lutym 2016 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert, w wyniku którego w marcu 2016 roku zawarto umowę na okres od daty zawarcia umowy do 09.12.2018r. na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie. Prowadzenie punktu powierzono Stowarzyszeniu Rozwoju i Edukacji „IDEA”. Na zadanie w 2018 roku przeznaczono kwotę w wysokości **23.530,00zł.** natomiast wydatkowano kwotę **22.008,88 zł.** Punkt konsultacyjny działał przez cztery dni w tygodniu przez 48 godzin w miesiącu. Potrzebujący mieszkańcy gminy mogli zasięgnąć porad prawnika, który był dostępny przez 2 godziny, dwa razy w miesiącu. Osoby dotknięte problemem alkoholowym mogły zwrócić się o wsparcie do specjalisty psychoterapii uzależnienia od alkoholu (2 godziny raz w tygodniu), specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (2 godziny raz w tygodniu). Ponadto raz w tygodniu porad udzielał pracownik socjalny. W trakcie realizacji zadania przeprowadzono 222 konsultacje z których skorzystało 142 osoby. Celem realizacji zadania było umożliwienie mieszkańcom Kędzierzyna-Koźła dostępu do profesjonalnej pomocy i wsparcia oraz udzielanie informacji. Środki finansowe przyznane na realizację zadań przeznaczone były na wynagrodzenia dla terapeutów zatrudnionych w punkcie i posiadających kwalifikacje do realizacji zadania. W ramach tych środków w 2018 roku finansowano 518 godzin pracy specjalistów udzielających porad w punkcie konsultacyjnym.

W lutym 2016 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert, w wyniku którego w marcu 2016 roku zawarto umowę na okres od daty zawarcia umowy do 09.12.2018r. na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym. Prowadzenie punktu powierzono Stowarzyszeniu Rozwoju i Edukacji „IDEA”. Na zadanie w 2018 roku przeznaczono 16.330,00 zł wydatkowano natomiast **13.608,57 zł.** Punkt konsultacyjny działał przez dwa dni w tygodniu przez łącznie 20 godzin w miesiącu. Specjalista psychoterapii uzależnień od narkotyków udzielał porad 2 godziny dwa razy w tygodniu. Dodatkowo Stowarzyszenie „IDEA” prowadziło grupę wsparcia w ramach, której odbyły się 44 spotkania oraz grupę informacyjno-edukacyjną, w ramach której odbyły się 32 spotkania. Ponadto w ramach zadania udzielono 105 konsultacji, z których skorzystało 75 osób oraz punkt konsultacyjny zrealizował 124 godziny dyżurów podczas, których udzielano porad. Środki finansowe przeznaczone zostały także na opłacenie kosztów najmu pomieszczeń i zaopatrzenia punktu w media, ryczałt za obsługę księgową, telefon, zakup materiałów biurowych.

II.2.2) Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Kędzierzyńsko-Kozielskie Stowarzyszenie Trzeźwości uzyskało dotację w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie wsparcia uczestnictwa w XXVI Ogólnopolskich Spotkaniach Grup AA na Jasnej Górze osób dotkniętych chorobą alkoholową i ich rodzin", które miało miejsce w dniach 2-3 czerwca 2018r. Koszt wyjazdu na spotkanie wyniósł **1.300,00zł**. Celem realizacji zadania było wzmocnienie psychiczne grupy, ustanowienie wspólnego spotkania jako źródła siły do walki z chorobą i jej następstwami, wychodzenie ze stanu izolacji społecznej, integracja i reintegracja społeczna. Uczestnicy wyjazdu brali udział w licznych mitingach, drodze krzyżowej, prezentacji twórczości artystycznej.

W ramach działań mających na celu bardziej efektywną profilaktykę przekazano również do placówek oświatowych, jednostek samorządowych, podmiotów leczniczych ulotki z wykazem placówek świadczących pomoc z zakresu problemu uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz problemu przemocy. Ulotki zostały zaprojektowane w małym, wygodnym formacie oraz za pośrednictwem w/w instytucji zostały one przekazywane mieszkańcom gminy.

II.2.3) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej.

Gmina w 2018 roku kontynuowała prowadzenie prac społecznie użytecznych zawierając umowę z Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie-Koźlu w sprawie wykonywania prac społecznie użytecznych.

Na realizację zadania pod nazwą prace społecznie użyteczne w sumie przeznaczono ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych 39.000,00zł, natomiast wydatkowano **32.665,68 zł**. W pracach społecznie użytecznych udział brały osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku - członkowie Klubu Integracji Społecznej. W ramach prac społecznie użytecznych zorganizowanych zostało 30 stanowisk dla 30 osób. Prace te wykonywane były w wymiarze 10 godzin tygodniowo (40 miesięcznie) przez 1 osobę skierowaną do ich wykonywania.

Prace społecznie użyteczne w roku 2018 były realizowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Miejskim Zakładzie Cementarnym, Miejskim Zarządzie Budynków Komunalnych, Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, Środowiskowym Domu Samopomocy „Promyczek”, placówkach oświatowych (szkoły, przedszkola, żłobki). Ponadto skierowano grupę osób do prac porządkowych na rzecz Gminy.

II.2.4) - Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.

Z uwagi na brak wniosków Centrów Integracji Społecznej zadanie nie było realizowane.

Celem szczegółowym nr II.3 było: Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.

Realizowane zadanie:

II.3) Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

Po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert zawarto umowę nr 18/2018 z Robertem Sajnaj LUTUR na przeprowadzenie **kolonii letniej** z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla 47 dzieci w Ośrodku Wypoczynkowym JĘDRUŚ w Poroninie w 16-29.07.2018r. Na realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości **44.603,00zł**. Podczas wypoczynku zgodnie z przedłożoną ofertą realizowano program profilaktyczny oraz program rekreacyjno-sportowy. W zakresie zajęć profilaktycznych kształtowano umiejętności współżycia społecznego, przestrzegania prawa i rozwijania pożądanых norm zachowania się. Przedstawiono zagrożenia wynikające z uzależnienia. Prowadzono rozmowy o kształtowaniu własnego systemu wartości, rozwijaniu empatii, kształtowaniu postaw asertywnych, kształtowaniu właściwych nawyków zdrowotnych, profilaktyki zdrowia i promowanie zdrowego stylu życia, kształtowaniu umiejętności zabawy i wypoczynku bez stosowania środków uzależniających. W zakresie zajęć rekreacyjno-sportowych zrealizowano całodniową wycieczkę nad Zalew Czorszyński –Dębno -Niedzica, Czorsztyń (w tym rejs statkiem po Zalewie Czorszyńskim), całodniową wycieczkę do Zakopanego (obejmującą spacer po Krupówkach, zwiedzanie Kompleksu Skoczni Narciarskich, Muzeum Tatrzańskiego, Cmentarza na Pękowym Brzysku, Ośrodka Edukacji TPN, Ośrodka Przygotowań Olimpijskich), całodniową wycieczkę do Kuźnic (w tym Muzeum i Spichlerz, spacer po najwyższej położonej wsi w Polsce- Ząb, spacer pasmem Gubałowskim, zwiedzanie Muzeum Karola Szymanowskiego), całodniową wycieczkę pieszą na Wierch Poroniec i Rusinową Polanę. Ponadto program zajęć rekreacyjno- sportowych obejmował liczne atrakcje w ośrodku m.in.: rozgrywki sportowe, naukę gry w szachy, gry i zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne, konkurs „Mam talent”, konkurs plastyczno-profilaktyczny, wybory Miss i Mistera, seansy filmowe, udział w festynie „Poroniańskie lato”, zajęcia muzyczno-integracyjne, zabawy wodne w Aquaparku.

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarto umowę nr 13/2018 z Robertem Sajnaj LUTUR na przeprowadzenie **zimowiska** z programem profilaktycznym w Milówce w okresie 15-26.01.2018r. Z zimowiska skorzystało 50 osób. Na

realizację zadania wydatkowano kwotę w wysokości **44.950,00 zł**. Uczestnicy zimowiska odpoczywali w Beskidzie Śląskim. Podczas wypoczynku zgodnie z przedłożoną ofertą realizowano program profilaktyczny oraz program rekreacyjno-sportowy. W zakresie zajęć profilaktycznych zapoznano uczestników z zachowaniem zasad zdrowego stylu życia, ukazano alternatywne formy spędzania wolnego czasu, rozwijano świadomości własnego ciała i poznanie równowagi psychofizycznej, w tym także odkrywania własnych zainteresowań. Poszerzano wiedzę na temat szkodliwości nikotyny, alkoholu oraz substancji psychoaktywnych oraz dobrych sposobów nawiązywania relacji interpersonalnych i poznawania sposobu rozwiązywania konfliktów. W zakresie zajęć rekreacyjno-sportowych zrealizowano wycieczkę autokarową do Bielska-Białej (w ramach, której zwiedzano Muzeum na Zamku Książąt Sułkowskich, ulicę Schodową, Katedrę św. Mikołaja, Zabytkowy Rynek), wycieczkę autokarową do Wisły i Istebnej (w ramach, której zwiedzono kompleks skoczni narciarskich Adama Małysza, dom rodzinny Adama Małysza, Rynek Miejski, Dom Zdrojowy, Leśny Ośrodek Edukacji Ekologicznej) wycieczkę autokarową do Żywca (w ramach, której zwiedzono Pałac Habsburgów, Katedrę Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, Rynek Miejski, Mini ZOO), wycieczkę autokarową do Węgierskiej Górski (w ramach, której zwiedzono schrony bojowe „Waligóra”, „Wąwóz”, „Wędrowiec”, „Włóczęga”, „Wyrwidąb”), wycieczkę autokarową do Koniakowa (w ramach, której zwiedzono Galerię Twórców Nieprofesjonalnych oraz odbyto tematyczne spotkanie z koronkarką). Ponadto program zajęć rekreacyjno-sportowych obejmował liczne atrakcje m.in. spacer na szczyt Ochodzita, wycieczkę pieszą i zwiedzanie zabytków Milówki, wycieczkę pieszą oraz zwiedzania Dworu w Kamesznicy oraz Kościoła na Grapce, konkurs plastyczny o tematyce przyrodniczej, konkurs na plakat profilaktyczny, zajęcia plastyczno-techniczne, zabawy integracyjne, zabawy na stoku, zabawy w Aquaparku, dyskoteki, Bal przebierańców, wybory Miss i Mistera, chrzest kolonijny”, konkurs „MAM TALENT”.

Celem szczegółowym nr II.4 było: Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową.

Realizowane zadanie:

II.4) Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.

Z uwagi na brak zainteresowania nie prowadzono działań w zakresie zwiększenia kompetencji osób zawodowo pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień i przemocą domową.

Wskaźniki:

1. Dostępność do placówek pomocowych, w tym do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży: według uzyskanych danych dostępność jest bardzo dobra, dzieci przyjmowane są na bieżąco.
2. Liczba osób korzystających z oferty punktów konsultacyjnych: 247.
3. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową: 97.
4. Liczba szkoleń kierowanych do osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową: 1 konferencja.

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) oraz doświadczania lub stosowania przemocy.

Celem szczegółowym nr III było: Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.

Realizowane zadanie:

III.1.1) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.

Podmioty prowadzące działalność medyczną w zakresie terapii uzależnień z terenu Gminy Kędzierzyn-Koźle nie podjęły współpracy w zakresie realizacji zadania, w związku z czym zadanie nie zostało zrealizowane. Na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle działają dwa oddziały dzienne terapii uzależnień finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

III.1.2) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.

W 2018 roku nie było realizowane ze względu na brak osób chętnych do udziału w szkoleniu.

III.1.3) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.

W 2018 roku nie zrealizowano szkolenia dla osób pracujących z osobami stosującymi przemoc z uwagi na brak zainteresowania.

Celem szczegółowym nr III.2. było: Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy w rodzinie, jak również wspieranie instytucji z terenu gminy zajmujących się tematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizowane zadanie:

III.2.1) – Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, szczególnie w zakresie zapisów art. 4 ust. 1 i 3 ustawy, a mianowicie:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddanie się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
2. Inicjowanie działań polegających na zwiększeniu dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

W zakresie zadań wskazanych do realizacji przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych znajdują się:

1. Udział w tworzeniu i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.
2. Współpraca z instytucjami z terenu województwa w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, pełnienie raz w tygodniu bezpłatnych dyżurów dla mieszkańców, nieodpłatne dokonywanie kontroli pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych – szczegółowe informacje znajdują się w punkcie IV.2. niniejszego sprawozdania.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku uczestniczyli w następujących przedsięwzięciach:

1. Pomoc przy organizacji Przeglądu Profilaktycznego Świetlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo-Socjoterapeutycznych (22.11.2018r).
2. Na bieżąco czynny udział przedstawiciela GKRPA w grupach roboczych w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (z udziałem członków Gminnej Komisji prowadzono 293 grupy robocze).
3. Członkostwo w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku działali na rzecz 124 rodzin, w tym 2 sprawy były kontynuacją z 2016 roku, 28 spraw było kontynuacją z 2017 roku, natomiast w 2018 roku wpłynęły 94 nowe wnioski. Wnioski składane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (w 2018 roku wpłynęło 9 wniosków), Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, (w 2018 roku wpłynęło 48 wniosków), Komendę Powiatową Policji (w 2018 roku wpłynęło 25 wniosków), kuratorów sądowych (w 2018 roku wpłynęły 2 wnioski), oraz rodzin osób wobec, których istnieje problem uzależnienia od alkoholu (w 2018 roku wpłynęło 9 wniosków). Z uwagi na instytucję kierującą wnioskami do Gminnej Komisji, prowadzone sprawy wymagały współpracy z przedstawicielami Policji, przedstawicielami MOPS-u, kuratorami Sądu Rejonowego oraz współpracy z rodziną, sąsiadami i innymi świadkami zaangażowanymi w daną sytuację.

W ramach zadania sfinansowano wynagrodzenie członków Gminnej Komisji. Na zadanie wydatkowano **48.000,00 zł**.

W 2018 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych złożyła do Sądu Rejonowego 16 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec 16 osób. Za sporządzone opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu zapłacono 4.740,00 zł, natomiast opłata za postępowanie sądowe wynosiła 690,00 zł.

III.2.2) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji.

Z uwagi na brak zainteresowania nie zorganizowano przedmiotowego szkolenia.

III.2.3) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód.

Przedmiotowe zadanie nie było realizowane.

III.2.4) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.

W 2018 roku nie realizowano działań edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

1. Ocena dostępności do oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej: na terenie Gminy funkcjonują dwa oddziały dzienne terapii uzależnień finansowane ze środków NFZ.
2. Liczba spraw skierowanych do sądu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do ilości wszystkich prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spraw: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działała na rzecz 124 rodzin, do Sądu Rejonowego złożyła 16 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec 16 osób.
3. Liczba osób korzystających ze szkoleń dla osób pracujących z osobami stosującymi lub doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz szkoleń dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień lub innych szkoleń w obszarze zwiększania dostępności do pomocy terapeutycznej lub wczesnej interwencji: 0.

Realizowane zadanie nr IV): Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Celem szczegółowym nr IV. 1 było: Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz

wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta).

Realizowane zadanie:

IV.1.1) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.

W 2018 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniowała projekty uchwał dotyczące ustalenia zasad usytuowania na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Kędzierzyn-Koźle. Uchwały te zostały podjęte przez Radę Miasta Kędzierzyn-Koźle w dniu 30 sierpnia 2018 roku.

IV.1.2) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.

W 2018 roku nie przygotowywano projektów uchwał w przedmiotowym zakresie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniowała projekty uchwał, o których mowa w punkcie IV.1.1) sprawozdania.

Celem szczegółowym nr IV.2. było: Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.

Realizowane zadanie:

IV.2.1) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a.;

Istotnym obowiązkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest opiniowanie wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2018 Gminna Komisja wydała 53 postanowienia z pozytywną opinią dotyczącą wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działając w oparciu o:

1. Uchwałę Nr LI/596/10 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 25 lutego 2010r. w sprawie usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzania zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, obowiązującą do dnia 05.09. 2018r., wydała 39 opinii;
2. Uchwałę Nr LXI/578/18 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 30 sierpnia 2018 roku w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, obowiązującą od dnia 05.09.2018r., wydała 14 pozytywnych opinii w stosunku do 14 złożonych przez przedsiębiorców wniosków.

3. Uchwałę Nr LXI/577/18 Rady Miasta w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 30 sierpnia 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Kędzierzyn-Koźle, obowiązującą od dnia 05.09.2018r., wydała 14 pozytywnych opinii w stosunku do 14 złożonych przez przedsiębiorców wniosków.

Kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych dokonują członkowie Gminnej Komisji wchodzący w skład Zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych powołanego Zarządzeniem Nr 785/PMS/2016 Prezydenta Miasta z dnia 24 marca 2016 roku oraz Zarządzeniem Nr 2027/PMS/2018 Prezydenta Miasta z dnia 26 marca 2018 roku Osoby kontrolujące w 2018 roku przeprowadziły 10 kontroli kompleksowych oraz 79 kontroli częściowych.

Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadza kontrole częściowe oraz kontrole kompleksowe. Zakres kontroli częściowych obejmuje: przestrzeganie warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych (w tym posiadanie ważnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dowód wniesienia opłaty za korzystanie z zezwoleń/zezwolenia, zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych, posiadanie faktur od dostawców za poprzedni rok prowadzenia działalności); posiadanie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto osoby kontrolujące mają za zadanie sprawdzenie: zgodności udzielonych zezwoleń; przestrzegania zakazu sprzedaży i podania napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym; przestrzegania zakazu sprzedaży na kredyt lub pod zastaw, przestrzegania zakazu spożywania alkoholu w miejscu sprzedaży (dotyczy sklepów) oraz w najbliższej okolicy punktu sprzedaży, przestrzegania zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprawdzenie sposobu informowania klientów o:szkodliwości spożywania alkoholu. Natomiast zakres kontroli kompleksowych obejmuje te same przedmiotowe warunki, co zakres kontroli częściowych oraz dodatkowo podczas kontroli sprawdzana jest prawidłowość składanych corocznie oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu w roku poprzednim. Ustalenie, czy dane zawarte w oświadczeniu odzwierciedlają faktyczną wartość sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów w danym punkcie i w roku, którego dotyczy oświadczenie.

Czynności kontrolnych członkowie Gminnej Komisji dokonują w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w roku 2018. Członkowie Zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przekazali przedsiębiorcom plakaty i ulotki dotyczące obowiązku sprawdzania wieku osób kupujących.

IV.2.2) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim.

W październiku 2018 roku przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych postępowanie mające na celu wybór firmy, która zrealizuje badanie społeczne dotyczące zbadania zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim metodą „tajnego klienta”. W wyniku postępowania wyłoniono oferenta, z którym dnia 15.11.2019 roku podpisano umowę. W ramach zadania wykonawca umowy miał za zadanie przeprowadzenie badania metodą „tajny klient” mającego na celu sprawdzenie rzeczywistych rozmiarów zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle. W tym celu wylosowano 80 sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz w 20 lokalach gastronomicznych. W badaniu każdorazowo udział brało dwóch specjalnie przeszkolonych ankierów: młodowylądający (wyglądem budzący wątpliwość co do pełnoletniości) chcący kupić alkohol i dorosły, którego zadaniem było zwrócenie uwagi sprzedawcy/kelnerowi, że nie powinien sprzedawać alkoholu tak młodemu klientowi bez sprawdzenia dowodu osobistego. Wszyscy przeszkoleni ankierzy biorący udział w badaniu byli osobami pełnoletnimi. Ponadto w każdym wylosowanym sklepie i lokalu badanie przeprowadzono dwukrotnie. Po przeprowadzeniu pierwszej próby zakupu wykonawca wysłał listy informacyjne do wszystkich biorących udział w badaniu punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w których sprzedawcy byli gotowi sprzedać alkohol. W treści listu informowano o zaistniałej sytuacji oraz zwrócono uwagę na konieczność podjęcia stosownej interwencji wobec sprzedawców. W wyniku realizowanego badania zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim stwierdzono, że w 57,5% punktów sprzedaży alkoholu na terenie Kędzierzyna-Koźła osoby nieletnie mogą zakupić alkohol. Tylko w 42,5% przypadków sprzedawcy zapytali młodych audytorów o dowód osobisty i odmówili im sprzedaży alkoholu. Na zakończenie zadania zorganizowano spotkanie z Radnymi Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle, podczas którego przedstawiono raport z przeprowadzonego badania. Wręczenie certyfikatów dla rzetelnych sklepów oraz rzetelnych lokali gastronomicznych miało miejsce w 2019 roku.

IV.2.3) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

Przedsiębiorcy oraz sprzedawcy prowadzący punkty sprzedaży napojów alkoholowych byli w trakcie kontroli informowani przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o konieczności weryfikacji dokumentów potwierdzających wiek klienta. Osoby kontrolujące edukowały sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie obowiązujących przepisów prawnych, jak również uwrażliwiały na problem spożywania alkoholu przez młodzież.

Wskaźniki:

1. Ocena dostępności do napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do liczby mieszkańców miasta: W 2018 roku na

terenie miasta działały 183 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, liczba mieszkańców na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 56.478 osób.

2. Ocena przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby przeprowadzonych kontroli do liczby kontroli z wynikiem negatywnym: Przeprowadzono 79 kontroli częściowych oraz 10 kontroli kompleksowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wszystkie kontrole zakończyły się wynikiem pozytywnym.
3. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich: Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzone w roku 2018 miały wynik pozytywny. Niemniej jednak na 100 przebadanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 15 dwukrotnie odmówiono sprzedaży napojów alkoholowych. Wyniki badania potwierdzają, że młodzież ma możliwość zakupu alkoholu najczęściej w małych i średnich sklepach.

V. Zadania związane z diagnozą problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Zadanie w roku 2018 nie było realizowane, ponieważ nie została złożona żadna oferta na realizację badania, dotyczącego szacowania problemowych użytkowników substancji psychoaktywnych.

W roku 2019 planowane jest przeprowadzenie Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach (ESPAD - European School Survey Project on Alcohol and Drugs. Badanie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież), które realizowane jest co 4 lata na terenie większości krajów europejskich.